

Regeringens proposition till riksdagen om ändring av lagstiftning om finansmarknaden för återhämtning efter Covid-19-pandemin

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om investeringstjänster, lagen om handel med finansiella instrument och lagen om Finansinspektionen ändras.

Syftet med propositionen är att genomföra de nationella lagändringar som krävs i Europeiska unionens återhämtningspaket nationellt. Syftet med återhämtningspaketet är att underlätta kapitalmarknadens och företagens återhämtning efter Covid-19-pandemin. Genom lagändringarna förverkligas den möjlighet som riktats till värdepappersföretag att utnyttja de lättnader som gäller skötsel av kundrelationer. Också finländska små och medelstora företags möjligheter att få finansiering underlättas genom att förenkla kraven som gäller investeringsanalyser i lagen om investeringstjänster. Dessutom underlättas genom förslaget handeln med råvaruderivat till vissa delar genom ändringar i lagen om handel med finansiella instrument.

Genom propositionen ändras enligt förslaget också lagen om Finansinspektionen så att Finansinspektionen fungerar som behörig myndighet i övervakningen av iakttagandet av kraven på enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering i balansräkningen.

Återhämtningspaketet ger också finländska noterade bolag en möjlighet att samla finansiering i form av eget kapital via ett nytt slag av återhämtningsprospekt. De ändringar som gäller återhämtningsprospektet gäller rätt som ska tillämpas direkt, och de kräver inte ändringar i nationell lag.

Lagarna avses träda i kraft den 28 februari 2022.

1.

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 1 kap. 2 § 1 mom. 4 punkten underpunkterna a och c, 26 § 16 punkten, 10 kap. 4 § 3 och 4 mom. samt 13 § 1 mom., sådana de lyder, 1 kap. 2 § 1 mom. 4 punkten underpunkterna a och c samt 10 kap. 4 § 3 och 4 mom. i lag 1069/2017, 1 kap. 26 § 16 punkten i lag 513/2019 och 13 § 1 mom. i lag 294/2019, samt

fogas till 1 kap. 26 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1069/2017 och 513/2019, en ny 17 punkt, till 7 kap. 7 §, sådan den lyder i lag 1069/2017, ett nytt 7 mom., till 10 kap. 4 §, sådant det lyder i lag 1069/2017, ett nytt 2 mom., till 5 §, sådan den lyder i lag 1069/2017, nya 2 och 3 mom., nya 2 och 3 mom., en ny 5 a §, till 6 §, sådan den lyder i lagarna 1069/2017 och 294/2019, ett nytt 9 och 10 mom. och en ny 12 a § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte, om

4) verksamhetsutövaren vid sidan av sin huvudsakliga affärsverksamhet för egen räkning handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller utsläppsderivat, inklusive marknadsgaranter, med undantag för personer som handlar för egen räkning när de utför kundorder eller om en verksamhetsutövare vid annan handel än handel för egen räkning tillhandahåller investeringstjänster rörande de finansiella instrumenten till kunder eller leverantörer i sin huvudsakliga verksamhet, under förutsättning att

a) verksamhetsutövarens eller dess koncerns huvudsakliga affärsverksamhet inte är tillhandahållande av investeringstjänster, utförande av verksamhet enligt förteckningen i bilaga I i kreditinstitutsdirektivet eller marknadsgarantsverksamhet för råvaruderivat,

c) verksamhetsutövaren årligen på begäran rapporterar till Finansinspektionen om den grund på vilken verksamheten kan betraktas som en sidoverksamhet,

26 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

16) *direktivet om aktieägar rättigheter* Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG om utnyttjande av vissa av aktieägares rättigheter i börsnoterade företag,

17) *fras som möjliggör återbetalning i förtid* en sådan fras i masskuldebrev som skyddar investeraren i fall av inlösen av masskuldebrev i förtid genom att förplikta emittenten att betala investeraren det belopp som motsvarar det sammanlagda belopp som motsvarar nettonuvärdet för de kupongbetalningar som förväntas fram till den återstående löptiden och lånekapitalet för det masskuldebrevslån som ska lösas in.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

7 §

Skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument

De skyldigheter som nämns ovan i 1–3 och 6 mom. tillämpas inte på ett värdepappersföretag vars investeringstjänst gäller masskuldebrevslån i vilka som enda derivat ingår den fras som avses i 1 kap. 26 § 9 punkten eller på investeringstjänstföretag som tillhandahåller eller marknadsför finansiella instrument enbart till en godtagbar motpart.

10 kap.

Förfaranden i kundförhållanden

4 §

Bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet

Ett värdepappersföretag som erbjuder investeringsrådgivning eller egendomsförvaltning och där det ingår försäljning av finansiella instrument och köp av andra finansiella instrument eller utövning av sådan rättighet genom vilken befintliga finansiella instrument ändras ska skaffa tillräcklig information om kundens investering och analysera kostnaderna och nyttan med att byta finansiella instrument. Ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster ska meddela kunden om nyttan med att byta ett finansiellt instrument är större än de kostnader som hänför sig till bytet.

Vad som föreskrivs i 3 mom. gäller inte utförande eller mottagande och förmedling av kundorder med eller utan sidotjänster, med undantag för sådant beviljande av krediter eller lån i enlighet med 2 kap. 3 § 1 punkten i denna lag, som inte omfattar befintliga kreditlimiter för kundernas lån, transaktionskonton och kontokrediter, om kunden klart och tydligt har informerats om att värdepappersföretaget när det tillhandahåller den tjänsten inte behöver bedöma det tillhandahållna eller erbjudna finansiella instrumentets eller den tillhandahållna eller erbjudna tjänstens ändamålsenlighet och att denne därför inte åtnjuter det skydd som avses i de relevanta reglerna, och tjänsterna avser

Ett värdepappersföretag ska också i situationer som avses i 4 mom. uppfylla sina förpliktelser i fråga om intressekonflikter som avses i 7 kap. 9 §.

5 §

Värdepappersföretags informationsskyldighet

Om avtalet att köpa eller sälja ett finansiellt instrument ingås med hjälp av en teknik för distanskommunikation som hindrar att uppgifter om kostnader och avgifter tillhandahålls i förväg, får värdepappersföretaget lämna uppgifterna antingen i elektronisk form, eller på begäran av en icke-professionell kund på papper, utan ogrundat dröjsmål efter det att ett avtal har ingåtts, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- 1) kunden har gett sitt samtycke till att erhålla uppgifterna utan onödigt dröjsmål efter det att transaktionen genomförts, och
- 2) värdepappersföretaget har erbjudit kunden möjligheten att senarelägga genomförandet av transaktionen tills kunden har fått uppgifterna.

Värdepappersföretaget ska ge kunden möjlighet att få uppgifter om kostnader och avgifter per telefon innan transaktionen genomförts.

5 a §

Lämnande av uppgifter till kunden

Värdepappersföretag ska lämna kunden alla uppgifter som ska ges enligt denna lag i elektronisk form. Ett värdepappersföretag ska meddela icke-professionella kunder att uppgifterna kan lämnas i elektronisk form eller på papper. Ett värdepappersföretag ska på begäran lämna uppgifter avgiftsfritt på papper på begäran av en icke-professionell kund.

6 §

Incitament

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster, egendomsförvaltning eller sidotjänster för kunder och tar emot analyser som gjorts av tredje part anses uppfylla kraven i 1 mom., om

1) värdepappersföretaget innan det tillhandahåller genomförandetjänsten eller analysttjänsten har ingått avtal med den som erbjuder analysttjänsten där det specificeras vilken del av kombinerade avgifter eller en sammanlagd betalning för genomförandetjänster och analys som gäller analysen,

2) ett värdepappersföretag har meddelat kunden om de kombinerade avgifter för utförda genomförandetjänster och analys som betalats till tredje parter som levererar analysen, och

3) analys för vilken de kombinerade avgifterna eller en sammanlagd betalning gäller en emittent vars marknadsvärde uppgår till högst en miljard euro under de 36 månader som föregår leveransen av analysen enligt bud vid kalenderårets slut eller enligt eget kapital för de räkenskapsperioder när de inte har noterats.

Den analys som avses i 9 mom. hör till ett analysmaterial eller en analystjänst som gäller ett eller flera finansiella instrument eller någon annan tillgångspost, eller de finansiella instrumentens faktiska eller potentiella emittenter, eller som är nära anknutna till en viss sektor eller marknad så att de inverkar på uppfattningar om denna sektors eller marknads finansiella instrument, tillgångsposter eller emittenter. Analys är också material eller en tjänst där man rekommenderar eller direkt eller indirekt föreslår en investeringsstrategi och föreslår en motiverad syn på de finansiella instrumentens eller tillgångsposternas nuvarande eller kommande värde eller pris, eller som innehåller analyser av andra slag och uppfattningar av nya slag och där man drar slutsatser utgående från ny eller existerande information genom vilken man kan påverka investeringsstrategin och som kan vara framgångsrika och tillföra mervärde till beslut som värdepappersföretaget fattar för sådana kunders räkning som debiteras för analysen.

12 a §

Affärstransaktioner med professionella kunder

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller andra tjänster än investeringsrådgivning eller egendomsförvaltning för professionella kunder får utföra affärstransaktioner med en professionell kund utan att behöva tillämpa de skyldigheter som avses i 5 § 1 mom. 3 punkten på transaktionen.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster för professionella kunder får utföra affärstransaktioner med en professionell kund utan att behöva tillämpa de skyldigheter som avses i 4 § 1 mom. eller i 7 § om inte den professionella kunden i elektronisk form eller på papper meddelar värdepappersföretaget att kunden vill utnyttja dessa rättigheter.

Värdepappersföretaget ska föra bok över de meddelanden från kunder som avses i 2 mom.

Transaktioner med godtagbara motparter

Ett värdepappersföretag som i form av investeringstjänster tillhandahåller, tar emot, förmedlar eller utför kundorder eller handlar för egen räkning kan utföra transaktioner med godtagbara motparter utan att för sådana transaktioner eller för någon form av sidotjänst som är direkt knuten till sådana transaktioner behöva tillämpa 1–9 §. Värdepappersföretaget ska i sina förbindelser med godtagbara motparter agera hederligt, rättvist och professionellt. Kommunikationen ska ske på ett sätt som är rättvisande, tydligt och inte vilseledande, med beaktande av karaktären hos den godtagbara motparten och dennes verksamhet.

Denna lag träder i kraft den _____ 2021.

Ett värdepappersföretag som avses i 10 kap. 5 a § ska meddela sina nuvarande icke-professionella kunder, som får uppgifter i pappersform, att alla uppgifter som avses i denna lag i fortsättningen automatiskt sänds i elektronisk form, om inte kunden inom åtta veckor ber att uppgifterna fortsättningsvis ska sändas på papper.

Värdepappersföretaget ska sända det ovannämnda meddelandet till de icke-professionella kunderna minst åtta veckor innan den tidpunkt när uppgifter enligt avtal med kunden eller enligt bestämmelserna sänds följande gång, men dock tidigast dagen efter att denna lag träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om handel med finansiella instrument**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) 7 kap. 5 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 295/2019,
ändras 3 kap. 26 § 1 mom., 7 kap. 6 § 1 och 5 mom., sådana de lyder 3 kap. 26 § 1 mom. och 7 kap. 6 § 1 och 5 mom., i lag 295/2019, samt
fogas till 1 kap. 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 295/2019, nya 35–38 punkter som följer:

1 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

35) råvaruderivat inom jordbrukssektorn derivatavtal som hänför sig till produkter i artikel 1 och i bilaga I I–XX och XXIV del 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) Nr 1308/2013 samt till produkter i bilaga I i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) N:o 1379/2013,

36) *kritiskt eller betydelsefullt råvaruderivat* derivat vars sammanlagda belopp av alla nettopositionerna hos innehavarna av den slutliga positionen motsvarar storleken på ett öppet avtal som uppgår till i genomsnitt 300 000 poster under en tidsperiod på ett år,

37) *värdepapperiserade derivat* värdepapper som avses i 1 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen som har koppling till ett finansiellt instrument som avses i 1 kap. 14 § 1 mom. 9 punkten i lagen om investeringstjänster,

38) *koncern som huvudsakligen utövar kommersiell verksamhet* en koncern som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 4 punkten underpunkt a i lagen om investeringstjänster.

3 kap.

Organisering av verksamheten på en reglerad marknad

26 §

Kontroller av positionshantering inom råvaruderivat

En börs ska ha transparenta och icke-diskriminerande system och förfaranden för att kontrollera positionerna för dem som handlar med råvaruderivat samt med utsläppsrätter och derivat av dessa. I sina kontroller ska börsen beakta vilken typ av personer och marknadsparter som handlar och hur de använder de kontrakt som handlas. En börs har rätt att få alla uppgifter som behövs för kontrollen av innehavaren av en derivatposition, inklusive råvaruderivat som är kopplade till samma underliggande tillgångar på andra handelsplatser och med liknande karaktär och ekonomiskt likvärdiga OTC-avtal.

7 kap.

Transparenskrav för handel med finansiella instrument

6 §

Rapportering av råvaruderivat och utsläppsrätter

En börs, en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel och en marknadsplatsoperatör som ordnar organiserad handel ska enligt klassificeringen i 7 § varje vecka offentliggöra en rapport med uppgifter om de totala positioner som innehas av de olika kategorierna personer för de olika råvaruderivat och utsläppsrätter och derivat av dessa som handlas på deras handelsplatser. De uppgifter som avses i detta moment ska dessutom rapporteras till Finansinspektionen och till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. Uppgifter om värdepapperiserade derivat behöver dock inte rapporteras.

Tillhandahållare av investeringstjänster som handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller derivat av dessa utanför en handelsplats ska åtminstone dagligen ge den behöriga myndigheten för den handelsplats där råvaruderivaten, utsläppsrätterna eller derivaten av dessa handlas, eller om en behörig central myndighet saknas, den behöriga myndigheten för den handelsplatsen en fullständig rapport om sina positioner som inbegriper ekonomiskt likvärdiga OTC-kontraktpositioner och vid behov om sina positioner i råvaruderivat, utsläppsrätter och derivat av dessa, liksom om positioner som innehas av deras kunder och de kundernas kunder till dess slutkunden har nåtts.

10 kap.

Tillsyn, tystnadsplikt och särskilda befogenheter

3 §

Särskilda befogenheter gällande råvaruderivat

Finansinspektionen kan fastställa positionslimiter (tröskelvärden) för råvaruderivat inom jordbrukssektorn och för kritiska eller betydelsefulla råvaruderivat som är föremål för handel på en reglerad marknad, på en multilateral handelsplattform eller på en organiserad handelsplattform samt för derivat som inbegriper ekonomiskt likvärdiga råvaruderivat. Finansinspektionen kan kräva att tillsynsobjekt som avses i 4 § i lagen om Finansinspektionen, finansmarknadsaktörer och andra som

avses i 5 § i den lagen ska iaktta en positionslimit, minska storleken på en exponering eller position i finansiella instrument som avses i denna paragraf samt förbjuda förvärv av sådana.

En positionslimit som avses i 1 mom. ska som största tillåtna nettovärde för en position i råvaruderivat inom jordbrukssektorn och för kritiska eller betydelsefulla råvaruderivat som är föremål för handel på en reglerad marknad, på en multilateral handelsplattform, på en organiserad handelsplattform fastställas med hjälp av de beräkningsmetoder som anges i kommissionens tekniska tillsynsstandarder för tillämpning av positionslimiter för råvaruderivat. Finansinspektionen ska regelbundet se över positionslimiterna och vid behov fastställa en ny positionslimit med beaktande av marknadsutvecklingen.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om positionslimiter ska inte tillämpas

1) på sådana positioner som innehas av icke-finansiella enheter och som avses i de nämnda tekniska tillsynsstandarderna ovan i 2 mom. eller på positioner som innehas för sådana enheters räkning och som reducerar de risker som står i direkt samband med kommersiell verksamhet,

2) på positioner som innehas av sådana finansiella enheter som hör till en koncern som utövar huvudsakligen kommersiell verksamhet och för icke-finansiella enheters räkning som hör till den och som huvudsakligen utövar kommersiell verksamhet eller på positioner som innehas för deras räkning, när positionerna i fråga på ett objektivet mätbart sätt minskar den icke-finansiella enhetens risker som direkt hör till enhetens kommersiella verksamhet,

3) på sådana positioner som innehas av en finansiell enhet och en icke-finansiell motpart som fastställs i de ovan i 2 mom. nämnda tekniska tillsynsstandarderna, som på ett objektivet mätbart sätt är en följd av affärstransaktioner som har genomförts för att uppfylla skyldigheter som gäller tillhandahållande av likviditet för en handelsplats, eller

4) på värdepapperiserade derivat.

Denna lag träder i kraft den 2021.

3.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 37 e § och 40 § 2 mom. 7 punkten, sådana de lyder, 37 e § i lag 1108/2018 och 40 § 2 mom. 7 punkten i lag 215/2017, som följer:

3 kap.

Tillsynsbefogenheter

37 e §

Tillfälligt förbud mot att lämna anmälan enligt värdepapperiseringsförordningen

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda originatorn eller det medverkande institutet att lämna den anmälan som avses i artikel 27.1 i värdepapperiseringsförordningen, om originatorn eller det medverkande institutet inte uppfyller kraven på allmän, transparent och standardiserad värdepapperisering enligt artiklarna 19–22 eller kraven på värdepapperisering som sker i programform och pågår en kort tid och som avses vara enkel, transparent och standardiserad i enlighet med artiklarna 23–26 eller kraven på enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering i balansräkningen enligt artikel 26 a–26 e värdepapperiseringsförordningen.

4 kap.

Administrativa påföljder

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska också påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot

7) bestämmelsen om bibehållande av risk enligt artikel 6, bestämmelsen om transparenskrav enligt artikel 7, bestämmelsen om kriterier för kreditgivning enligt artikel 9, bestämmelsen om användning av beteckningen ”enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering” enligt artikel 18, bestämmelserna om enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering enligt artiklarna 19–22 eller bestämmelserna om värdepapperisering som sker i programform och pågår en kort tid och som avses vara enkel, transparent och standardiserad enligt artiklarna 23–26, bestämmelsen om enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering i balansräkningen enligt artikel 26 a–26 e, bestämmelsen enligt artikel 27.1 genom att lämna en vilseledande anmälan, bestämmelsen om anmälan till Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten eller behörig myndighet enligt artikel 27.4 eller skyldigheten enligt artikel 28.2 att meddela väsentliga ändringar i informationen enligt artikel 28.1 i värdepapperiseringsförordningen,

Denna lag träder i kraft den 2021.

Click or tap here to enter text.

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Matti Vanhanen

